

Område vårdkvalitet

 Handläggare
 Ingrid Persson

 Datum
 2023-05-31

 Diarienummer
 HSN/235597

Plats	Conrad, Centralsjukhuset, Karlstad
Närvarande	Thomas Ahlqvist, Eric Le Brasseur, Maria Bäck, Åsa Harnesk, Axel Heyman, Jonas Hogvall, Clas Lundgren, Ingrid Persson, Hampus Robertsson, Anna Skogstam, Anna Wimmerstedt, Max Wirén
Frånvarande	Per Brolin, Hans Erlandsson, My Lindgren, Lars Matthiessen, Staffan Skogar

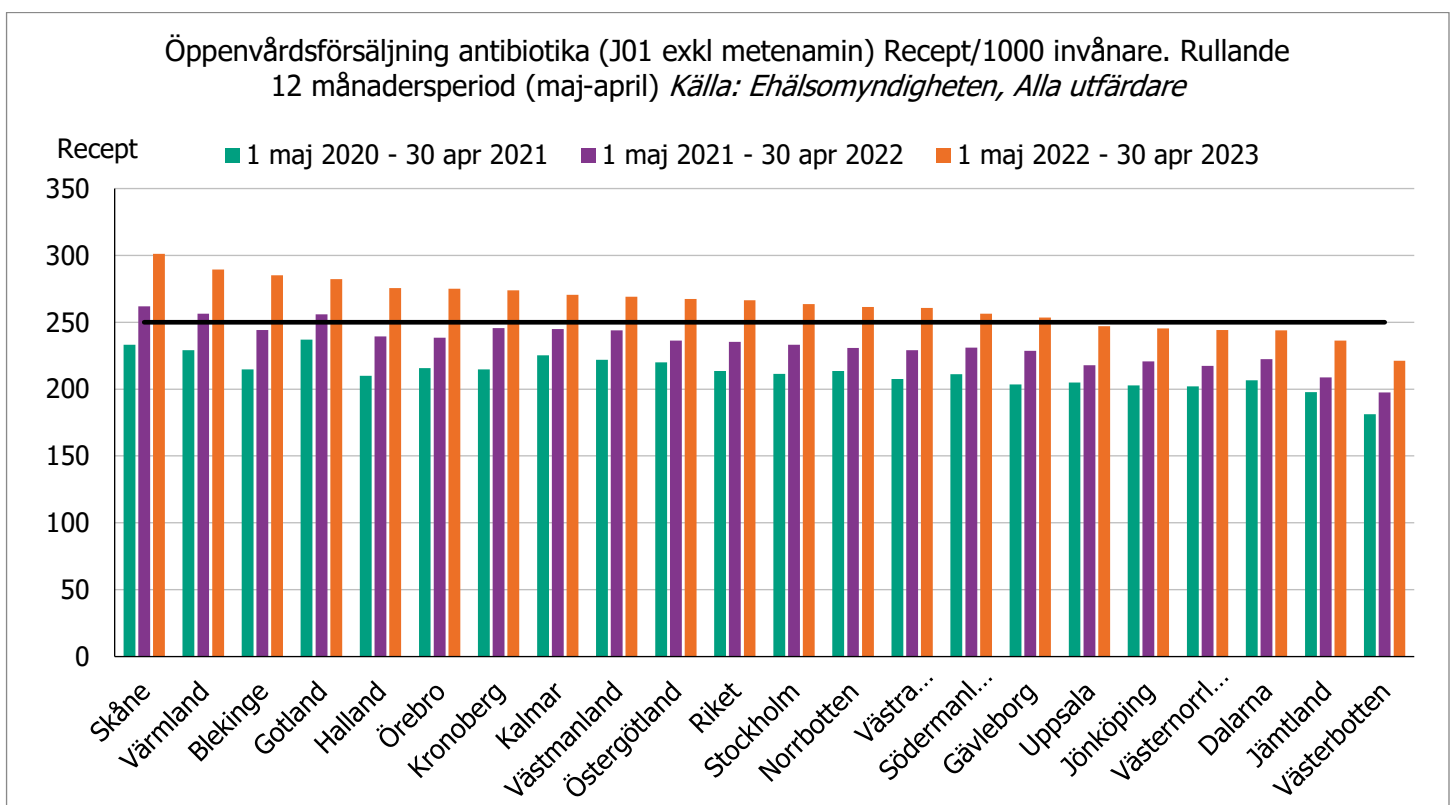
1 Inledning

Thomas Ahlqvist hälsade välkommen och berättade om hur Strama Värmland är organiserat. Se punkten 8 Organisation Strama längre ned.

2 Försäljningsstatistik

Max Wirén redogjorde för den senaste månadernas försäljning av antibiotika i Värmland. Rapporten har, trots nya mätmöjligheter i form av Infektionsverktyg och Antibiotikablomma, ett fortsatt värde. Vi kan följa statistik på DDD/1000 invånare och dag, per år från 2009 och fram till idag. En tydlig nedgång i försäljningen kan ses under pandemin.

Underlaget utgår från Folkhälsomyndigheten och bryts ned till värmländska siffror uppdelat på slutenvård, öppenvård och tandvård. Kurvan visar månadsvis antal recept i öppenvården för J01 exkl. metenamin.

När det gäller slutenvårdsrekvisitioner finns en viss svårighet att presentera helt korrekta siffror. Eventuell kassation syns inte och inte heller den antibiotika som av och till köps via Socialstyrelsens beredskapslager när hållbarhetstiden på denna håller på att gå ut. Det är också svårt att se vilken verksamhet en patient tillhör, då till exempel en medicinpatient kan vårdas på ÖNH på grund av platsbrist. Detta kan påverka siffrorna negativt för ÖNHs del.

All läkemedelsdata håller på att revideras, vilket troligtvis gör att vi även ska kunna ta del av days of therapy, DOT.

3

Stramablomman och förskrivningsutveckling

Hampus Robertsson berättade att antibiotikablomman varit en del av läkemedelsblomman sedan oktober 2019 och att den har utvecklats/ändrats över tid. Målrelaterad uppföljning skickas ut till primärvården månadsvis. Alla kan se "allas" blommor. Meningen är att verksamheten ska identifiera "hacken" i blomman och resonera vad man ska göra åt det.

Den senaste antibiotikablomman för hela Värmland visar god följsamhet till rekommenderad antibiotikabehandling med undantag för Akut bronkit. Det kan delvis bero på vilken diagnos läkaren väljer att sätta på infektionen.

Tittar vi på medelvärdet för alla enheter från och med april 2022 då det var 84% måluppfyllnad (dock delvis annat urval då, exempelvis har en indikator tagits bort). Det senaste medelvärdet visar en måluppfyllnad på 87%, vilket innebär en förbättring med 3 procentenheter.

Om vi ser utvecklingen över tid, det sista dryga året, av medelvärdet för alla ingående indikatorer per enhet, är det fler enheter som uppfyller/närmar sig Stramas mål än tidigare. Förhoppningsvis har vi bromsat in takten mot sista placeringen i landet lite.

Det har gjorts en rapport PVQ01 Primärvårdskvalitet – Strama, där Strama och enheterna kan dyka ner i jämförelse mellan enheter regionen och riket för att identifiera arbetsområden. Rapporten finns i rapportportalen och är tillgänglig för alla som arbetar inom regionen (tillgång till intranät)

Primärvårdskvalitet (PVQ)										
Måluppfyllnad enligt mål från Strama i utvalda indikatorer senaste månaden										
2023-05										
Senaste inlästa månad										
Verksamhetsområde										
Enhetsnamn										
Flera val										
Alla										
Grön färg: >=90% Gul färg: >=80% Röd färg: <80%										
Enhetsnamn	Region Värmland			Riket						
Indikatornamn	Täjlare	Nämnamre	Andel	Första Beskrivning av mål	Måluppfyllelse	Täjlare	Nämnamre	Andel	Första Beskrivning av mål	Måluppfyllelse
Inf03a: Andel mediaott med antibiotika, 1-12 år	1777	2151	0,83	Ligga på eller under 77%	93 %	59566	76121	0,78	Ligga på eller under 77%	98 %
Inf04: Andel PcV av antibiotikabehandlad mediaott (≥1 år <12 år)	1647	1777	0,93	Ligga på eller över 90%	100 %	52268	59566	0,88	Ligga på eller över 90%	100 %
Inf10: Andel sinuit med antibiotika	1450	2189	0,66	Ligga på eller under 55%	83 %	32449	59436	0,55	Ligga på eller under 55%	100 %
Inf11: Andel PcV av antibiotikabehandlad sinuit	1094	1450	0,75	Ligga på eller över 90%	84 %	23849	32449	0,73	Ligga på eller över 90%	82 %
Inf14: Andel tonsillit med antibiotika (≥7 år)	2105	3730	0,56	Ligga på eller under 45%	80 %	61902	130686	0,47	Ligga på eller under 45%	95 %
Inf17Neg: Andel antibiotikabehandlad tonsillit med neg Strep A	393	2460	0,16	Ligga på eller under 10%	63 %	11118	74946	0,15	Ligga på eller under 10%	67 %
Inf21: Andel PcV av antibiotikabehandlad pneumoni (exkl KOL)	895	1355	0,66	Ligga på eller över 70%	94 %	24231	38172	0,63	Ligga på eller över 70%	91 %
Inf24: Andel akut bronkit med antibiotika (exkl KOL)	497	1727	0,29	Ligga på eller under 10%	35 %	13537	67437	0,20	Ligga på eller under 10%	50 %
Inf28: Andel förstahandsantibiotika vid akut cystit (kvinnor)	6356	6811	0,93	Ligga på eller över 90%	100 %	164683	176089	0,94	Ligga på eller över 90%	100 %
Inf30: Andel förstahandsantibiotika vid akut cystit (män)	1086	1464	0,74	Ligga på eller över 70%	100 %	24983	35659	0,70	Ligga på eller över 70%	100 %

4

Resistensutveckling E. coli

Maria Bäck presenterade resistensutveckling för E. coli. Det är svårt att presentera någon säker statistik då till exempel byten av labdatasystem, förändringar av brytpunkter och olika sätt att tolka över tid gör det mer osäkert att jämföra siffrorna med varandra.

Cefotaxim, markör för ESBL, följer ESBL-kurvan helt och hållet. Även Cefadroxil, pseudomarkör för ESBL, följer ESBL-kurvan. Mecillinam, som är ett av förstahandspreparaten vid akut urinvägsinfektion med E. coli, ligger mycket bra till resistensmässigt. Se bilaga 1.

När det gäller övrig resistensutveckling i Sverige så sammanfattade Olle Aspevall, överläkare på Folkhälsomyndigheten denna på en nationell Stramadag i början av maj i år. För innehåll på dagen, se punkt 10 i denna minnesanteckning.

Sammanfattning för 2022:

- Bland kliniska isolat är trenderna relativt opåverkade av pandemin
- Stor ökning av ESBL-CARBA (2022: 240 fall; 2019: 200 fall)
- MRSA och ESBL återgår mot samma nivåer som innan pandemin
- Ökning av VRE. (2022: 236; 2021: 209)
 - o Sex större sjukhusrelaterade smittspridningar (8-28 fall)
- Ökning av penicillinresistenta pneumokocker, PNSP (2022: 146 fall; 2021: 92 fall)

Två nationella indikatorer för antibiotikaresistens:

- Andel resistenta S. aureus mot cefoxitin (MRSA) från blododling har minskat till 1,9 procent, från 2,1 procent 2021.
- Andel resistenta E. coli mot 3.e generationens cefalosporiner (cefotaxim, ESBL) från blododling ökade till 7,3 procent jämfört med 7,1 procent 2021.

5

Antibiotikarond

Jonas Hogvall berättade om antibiotikaronder, som är en del i ett pilotprojekt som Region Värmland deltar i kopplat till Antibiotikasmarta sjukhus.

Först ut har avdelning 9 på Centralsjukhuset i Karlstad varit. En erfaren infektionsläkare besökte avdelningen tre dagar i veckan (mån, ons, fre) kl. 11.00-11.30 under en sjuveckorsperiod. Man gick då igenom samtliga inlagda patienter med pågående antibiotika- och/eller antimykotikabehandling. Läkarna på avdelningen välkomnade och uppskattade besöken och det kändes inte som om detta moment störde den vanliga verksamheten.

Antibiotikarondens syfte är att ge ordinarie avdelningsläkare stöd i beslut som rör:

- utsättning av antibiotika
- byte av preparat
- byte från parenteral till oral administration

Infektion förbereder och planerar nu implementering av arbetssättet. Det avsätts just nu tid för en läkare per vecka, vilket innebär att en till två avdelningar beräknas hinnas med. Samma avdelningar rondas under en två- till tremånadsperiod och sedan sker ett byte till andra avdelningar.

Ambitionen är att så småningom kunna utöka verksamheten till två läkare och fyra avdelningar per vecka samt att varje avdelning på CSK får minst en antibiotikarondperiod per år.

Pilotprojektet ska återrapporteras till hälso- och sjukvårdsledningen och en kvalitativ uppföljning kommer att ske på de avdelningar som deltagit. Framåt är Infektionsverket en förutsättning för att utvärdera antibiotikaanvändning på ett bra sätt.

6

Strama app och Nationella slutenvårdsindikatorer för antibiotika

Anna Wimmerstedt berättade om nyheter i appen Strama Nationell. Anna är tillsammans med Malin Vading, infektionsläkare på Huddinge sjukhus, redaktör för appen.

Puffen ”Allmänt” har döpts om till ”Läkemedel”. Det finns en ny samlingssida för bristsituationer av antibiotika. Under puffen ”Sjukhus” finns en bakterieöversikt med etiologi. Nytt: scarlatina och akut sinuit. ”Tandvård” är uppdaterad och där ansvarar tandvården själva för innehållet. SOFA-kalkylatorn, som är ett stöd i diagnos av sepsis, har flyttats in i appen och har en egen puff.

Appen är välanvänd. År 2022 fick den mer än 100 000 öppningsklick. En kommunikationsmässig utmaning är att nå nya användare och att uppdatera befintliga användare om vad som är nytt i appen.

Just nu pågår ett arbete med att ta fram en barn- och en urologdel som ska vara klara till hösten.

Vem som helst kan ge återkoppling på innehållet i appen. Enklast sker det genom att gå in på ett aktuellt område i appen. Längst upp i listan på höger sida finns en pratbubbla. Klicka på den så kommer du till en funktionsbrevlåda (appstramanationell@strama.se), där du kan skriva in dina synpunkter och önskemål. Det är Anna och Malin som ansvarar för denna funktionsbrevlåda.

Internationella samarbeten och utbyte pågår, exempelvis har Lettland fått hela innehållet i appen översatt till engelska.

7

Hälso- och sjukvårdsdirektörens beslut

Ingrid Persson berättade att hälso- och sjukvårdsledningen 2022-12-19 fattat följande beslut:

§ 457

Hälso- och sjukvårdsdirektören beslutade att ställa sig bakom STRAMAs 10-punktsprogram mot antibiotikaresistens inom vård och omsorg. Utveckling och följsamhet till programmets punkter ska systematiskt eftersträvas och löpande drivas och följas upp via lokal STRAMA-funktion i regionen. Aktuellt läge i förhållande till 10-punktsprogrammet förväntas löpande ingå i STRAMA-funktionens årliga verksamhetsberättelse samt verksamhetsplanering.

Programmet berör dock regionens samtliga verksamheter som förväntas positivt bidra till dess uppfyllande inom ramen för normal vård- och verksamhetsutveckling.

§ 458

Hälso- och sjukvårdsdirektören beslutade att fastställa tidigare fattat inriktningsbeslut att STRAMA organiseras inom Område vårdkvalitet från år 2023. Inom Område vårdkvalitet finns flera närliggande verksamhetsområden med koppling till det antibiotikaresistensförebyggande arbetet.

STRAMA-arbetet är prioriterat och uppfattas som att det behöver stärkas. En analys föreslås göras inom Område Vårdkvalitet av vilka synergieffekter inom den nya organisationen som kan uppnås.

§ 459

Hälso- och sjukvårdsdirektören beslutade att Region Värmland ska ansöka om att få bli pilotverksamhet inom Antibiotikasmarta sjukhus. Det har vi gjort och piloten är igång på Centralsjukhuset i Karlstad. STRAMA-ansvarig förutsätts vara projektägare.

- Sjukhuset har IT-resurser och verktyg som stödjer rationell antibiotikaanvändning
- Antibiotikaronder
- Antibiotikasmarta sjuksköterskor
- Sjukhuset har en dokumenterad struktur för mätning, uppföljning och återkoppling av antibiotikaanvändning enligt basnivå i Nationella slutenvårdsindikatorer för antibiotika.

8

Organisation Strama Värmland

Ingrid och Thomas berättade om hur Strama organiseras i Region Värmland. Stramaläkare och ordförande i Strama Värmland är Thomas Ahlqvist. Ingrid Persson sjuksköterska ca 50%.

Det finns sedan starten en regional Stramakommitté som träffas ett par gånger per år. Gruppen består av läkare från olika specialiteter, verksamhetsanalytiker och apotekare.

Strama Värmland

Hälso- och
sjukvården

Lena Gjevert, hälso- och sjukvårdsdirektör

Område
vårdkvalitet

Petra Lundgren, områdeschef

Stramakansli

Thomas Ahlqvist, Stramaordförande och Ingrid Persson Stramasjuksköterska

Stramakommitté

Läkare från olika specialiteter, apotekare, analytiker m.fl.

Strama
Slutenvård

Thomas Ahlqvist, Anna Wimmerstedt,
Jonas Hogvall

Strama
öppenvård

Thomas Ahlqvist, Lars Matthiessen,
Hampus Robertsson, Axel Heyman

9

Webben: regionvarmland.se/strama

Ingrid visade Strama Värmlands nya hemsida. Sidan kan nås på flera sätt:

1. Skriv in "regionvarmland.se/strama" i webbläsaren
2. Via en puff på Smittskydd Värmlands hemsida regionvarmland.se/smittskydd
3. Via vårdgivarwebben "regionvarmland.se/vardgivarwebben". Välj "Vård och behandling" och sedan Strama

Hemsidan innehåller information om Stramas app, Regnbågshäftet, Vårdrutiner, quiz, 10-punktsprogrammet, Antibiotikasmart Sverige, statistik, utbildningar och informationsmaterial.

Kontakta gärna Thomas eller Ingrid om du hittar något som inte stämmer eller om du har förslag på något som borde vara med.

10

Rapport från nationellt Stramamöte 2023-05-04

Thomas rapporterade från ett möte i början av maj som samlade landets "Stramafolk".

Under årets Stramadag lanserades Stramas nya e-utbildning och websida om det svenska stramaarbetet på engelska och i samband med detta närvarade socialminister Jakob Forssmed.

Utöver detta innehöll programmet hantering av bristsituationer, intravenösa antibiotika i hemmet, Antibiotikasmart Sverige: kommunikation till allmänheten och kriterier för sjukhus och primärvård, kopplingen mellan vårdhygieniskt arbete och arbete mot antibiotikaresistens samt flertalet exempel på lokala projekt. Årets keynote var The landscape of antibiotic drug shortages, challenges, priorities, and opportunities for progress, Esmita Charani, Liverpool, UK.

Strama Värmland diskuterade införandet av Nära vård och vikten av att vi där håller oss framme när det exempelvis gäller intravenös antibiotikabehandling i hemmet.

11

Nästa möte

Nästa möte blir preliminärt 17 januari 2024, 13.15-16.00.